

વીર જયંતી

કાવ્યમાળા.

પુસ્તક ૩

છાપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,
ઝવેરી મુલચંદ આશારામ વૈરાટી.

ઓનરરી સેક્રેટરી,
ઉપદેશ પ્રસારક મંડળ.

સવત ૧૯૮૧] વીર સવત ૨૮૫૨ [જન્મ ત્રયોદશી.

પ્રત ૧૦૦૦ આશુનિ પહેલો

શ્રી હરમી પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમા શા. મણીલાલ ઉગરવલ્લે છાપ્યું

કાઠુપુર ટકશાળી-અમદાવાદ.

કીંમત. ૦-૨-૦

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગજરાતી કૉપીરાઝિટ વિભાગ]

અનુક્રમાક ૬૨૧૫૦ વર્ગાક

પુસ્તકનુ નામ લોર ષ્ઠાતિ ડાલ્યનામ

વિપય ૬-૦૪

ઉપદેશ પ્રસારક મંડળ.

મંડળની સ્થાપના સવત ૧૯૬૯ ના પુરુષભુમા કરવામાં આવી હતી પ્રથમ આ મંડળનું નામ ઉપદેશ પ્રસારક ફંડ રાખ્યું હતું, અને માગ એકલાનાજ માથે બધા બોલો ગાળીને આ ફંડ તંદુરસ્તી પ્રથમ સવત ૧૯૭૦ માં પ્રભુ મહાવીરના જન્મ દીવસે તેમની જ્યોતિર્મોક્તિ એક મેળાવરો ભડવામાં આવ્યો હતો નીચમીત રીતે પ્રતિ વર્ષ તેમની જયંતિ પ્રગણા મેળાવડા ભડવાના નિમીત્તે આ ફંડનું કામ ચલાવવાની ઈચ્છા ગાળી હતી, પરંતુ પાછળથી આ ઉપદેશ પ્રસારક ફંડને સવત ૧૯૭૨ ની જયંતી પ્રસંગે ઉપદેશ પ્રસારક મંડળના નામથી સ્થાપન કરી યોગ્ય બધાં ગણ કરી વ્યવસ્થીત રીતે મેનેજીંગ કમીટી નીમી અને આઠધે દારોની નીમણડ કરી વાર્ષિક મેમ્બરો નીમ્યા પ્રતિવર્ષ એકજ રૂપીઆ લવાજમ લેવાનું નક્કી કર્યું આખરે મેમ્બરોએ પોતાના નામ નોંધાવ્યા અને તેના ઉદ્દેશને વીશાળ કાર્યો ભારતવર્ષની પ્રગતિ સાથે જોડી પોતાની પ્રગતિમાં આગળ વધે એવો ઉપદેશ ફેલાવવો, ફંડની રચીતીના પ્રમાણમાં પ્રગતિના સાહિત્યો ઉભા કરવા, વીગેરે વીશાળ ભાવનાઓ ભાવી, પરંતુ આરભ શુરા વણીકોનો ઉત્સાહ ધીમે ધીમે

નરમ પડવા લાગ્યો અને ધીમે ધીમે કમીટીની મીટીંગ
પર ગે હાજરી આપવા જોડેલો ઉત્સાહ પણ બંધ થયો છે
જયતી પ્રસંગનો દિવસ જાહેર તહેવાર તરીકે પળાવવો,
જેનાના બજારો બંધ રખાવા, તે દિવસ ઘણાજ ઉત્સાહથી
ઉજવવા માટેની હીલચાલો કરવી, મહાવીર ચન્નિ જુદીજુદી
ભાષામાં પ્રગટ કરવું જયતી પ્રસંગ ઉપર મહાવીરના તત્ત્વ
જ્ઞાનને પ્રજાની નજર સન્મુખ લાવનારા પ્રદર્શનો ભરવા વીગેરે
ઘણી ઘણી અભીલાષાઓ છે તમા કાર્ય કરનાર ઉત્સાહિ મનુ
ષ્યના અભાવે હાલ તે જે અડલા હાથે અને છે તેટલુજ
કરીને મનોપ માનવા પડે છે જૈન પ્રજાના ઉત્સાહી કેળવા
યેલ યુવકો નહીં ભોગ આપવાને તૈયાર થાય તો જરૂર
નહીં કાર્ય થઈ શકે છતી

લી૦

ઝવેરી મુળાચ દ આશારામ વૈરાટી.

ઓનરરી સેક્રટરી,

ઉપરેશ પ્રસારક મહળ.

નિવેદન.

વીર જયતી કાવ્યમાળાના નાનકડા પુસ્તકનું આ ત્રીજું પુષ્પ આજે મહાવીર પ્રભુના જન્મ દીવસે વાચક મહાસયોના હાથમા મુકતા આનંદ થાય છે કારણ કે કાવ્ય પુષ્પોથી થએલી આ કાવ્ય માળા પ્રભુ જીવનની કઈડ અશે પણ આપી કરવામા નિમિત્ત માત્ર થશે તો હું મારા પ્રયત્નને સફળ થયો માનીશ આજે ઉજવવામા આવતા મહાવીર જયતીનાં મેલવાડા પ્રસંગે ગાવાના સાત કાવ્યોનો આમા સગ્રહ છે તેમાનો ૬ કાવ્ય તો ભાઈશ્રી પાદરાકરની કસા એલી કલમથી લખાયેલા છે જ્યારે ૧ કાવ્ય પ્રભુના જન્મ મહોત્સવની વધાર્ધ રૂપે બાળ રમતની માફક મારાથી લખાયું છે આ સિવાય મહાવીર સ્વામીના જીવનના પાંચ અગત્યના પ્રસંગો કે જે પચ્ચ વ્યાખ્યાનના નામોથી જૈન સમાજમા પ્રચલિત છે, તેની નોંધ લીધી છે અને મહાવીર પ્રભુના દીક્ષા લીધા પછીના પાંચ અભિગ્રહો તથા મહાવીરના સઘની વસ્તીની નોંધ લઈ આ નાનકડા પુસ્તકને પ્રબળ હાથમા મુકું છું

લી.

ઝવેરી મુળચંદ આશારામ વૈરાટી.

અમદાવાદ. એ સે ઉપદેશ પ્રસારક મંડળ

મહાવીર સ્વામીના પાંચ મંગળ પ્રસંગો.
પાંચ કહ્યાણુક.

૧ હું અવન કહ્યાણુકે અસાડ સુદ ૬.

મહાવીર પ્રભુનો જીવ દશમા દેવલોકમાથી અવનીને દેવાનદા બ્રાહ્મણીની કુક્ષિએ અસાડ સુદ ૬ ના દીવસે ગર્ભરૂપે આવ્યો ત્યાં ૮૨ દીવસ રહ્યા પછી આસો વર્ષી ૧૩ ના દિવસે ચંદ્ર હસ્તોત્તરા નક્ષત્રમા ઇંદ્રના હૃદયથી નૈગમેષી દેવે ત્રીશલા ક્ષત્રિયાણીની કુક્ષિએ સ્થાપન કર્યો, તે વખતે ત્રિશલા દેવીએ ઔદ મહા સ્વપ્નો જોયા.

૨ જી જન્મકહ્યાણુકે ચૈતર શુદ્ધ ૧૩.

ચૈતર સુદ ૧૩ ની રાત્રીએ સર્વ જગત્ હર્ષથી પરીપૂર્ણ હતું તેવા સમયે ચંદ્ર હસ્તોત્તરા નક્ષત્રમા ભારત વર્ષના ક્ષત્રિય કુલ આમમા સિદ્ધાર્થ ગબ્બના ધર્મ પત્નિ ત્રિસલા દેવીની કુક્ષિએ પ્રભુ મહાવીરનો જન્મ થયો.

તે સમયે દેવલોકમાથી લોગકગ આદી છપ્પત્ર દિગ્-કુમારીઓએ આવી પ્રભુનું તથા તેમની માતાનું સુતિકા કર્મ કર્યું નૌધર્મ પણ આસન કપથી પ્રભુનો જન્મ જાણી તરતજ પગિવાર સહિત સુતિકા ગ્રહમા આવ્યા અને પ્રભુને તથા તેમની માતાને નમસ્કાર કરી ઇંદ્ર ત્રિશલાદેવી ઉપર

અવસ્થાપનિકા નામની નિંદ્રા મુકી અને પ્રભુને લઈ તેમના સ્થાને મહાવીર રૂબુનુ પ્રતિબિંબ મુક્યુ, અને પાચ રૂપે ઇંદ્ર પ્રભુની ભક્તિ કરવા લાગ્યા જેમા એક રૂપે રૂબુને પોતાના હાથમા લીધા, બીજા રૂપે પ્રભુને માથે છત્ર ધર્યું, બે રૂપે પ્રભુની બન્ને બાજુ આમર ધર્યાં, અને એક રૂપે વજ્ર ઉછાળતા નાચતા રૂબુની આગળ ચાલવા લાગ્યા તેમ કરતા કરતા મેરૂ શીખર ઉપર આવ્યા, ત્યા અતિ પાડુ કબલા નામની શીલા ઉપર રૂબુને જોળામા લઇને ઇંદ્ર સિંહાસન ઉપર બેઠા તે વખતે બીજા ત્રેસઠ ઇંદ્રો પણ નવણ કરાવવા માટે ત્યા આવ્યા, અને અભયોગીક નામના દેવતાઓ તિર્થના જળ લઈ આવ્યા, અને સ્નાનની તયારી થવા લાગી તે અવસરે ઇંદ્રને શકા થઈ કે આટલો બધો જળનો ભાર પ્રભુ શીરીતે સહન કરી શકશે જ્ઞાનથી રૂબુ શકે ઇંદ્રની શકા બાણી તેના નિવારણાર્થે ડાહ્યા પગના અગુઠા વડે મેરૂને દબાવ્યો, જેથી મેરૂ ક પાયમાન થયો, અને શીખરે તુટવા લાગ્યા તેમજ સમુદ્રા અને નદીઓના પાણી ઉછળવા લાગ્યા પૃથ્વી કંપવા લાગી આ બધો ઉત્પાદ જોઈ ઇંદ્ર અવધી જ્ઞાનથી આ બધી મારી શકાના નિવારણ માટે પ્રભુએ કરેલી લીલાને બાણી ઇંદ્રે પ્રભુને પ્રણામ કર્યા અને અનેક પ્રકારના દેવતાઈ વાજાત્રે વાગતા છતા પ્રભુના અભિષેકની ક્રિયા થઈ તે પ્રસંગે પ્રભુના નવણ જલને લોકો ઉપર દેવતા ઓ છાંટવા લાગ્યા અને ત્યા રહેલી મૃતીકા (માટી) પણ પ્રભુના નવણ,

જળથી લીંબએલી હોવાથી પવિત્ર ગણવા લાગી. ત્યારબાદ મૌધર્મ ઇંદ્ર પ્રભુને ઇશાન ઇંદ્રના ખોળામાં આપી પ્રભુને અર્ચન, પુજન, આરતી વીગેરે કરી અનેક સુદર શબ્દો વડે પ્રભુની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા. ત્યારબાદ પ્રભુને લઈ તેમની માતા પાસે આવ્યા અને પ્રભુને માતાના પડખે મુકી તેમને આસીકે દ્વામ વસ અને બે દેવતાઈ કુડળ મુક્યા, અને પ્રભુની સંધ્યામાં શ્રીદામગડક મુક્યો અને ઇંદ્ર પોતાના સ્થાનકે ગયા તે પ્રસંગે ઇંદ્રના હુડમથી જલક દેવતાઓએ પ્રભુના ઘરમાં સોનું, માણિક અને નાણાની વૃદ્ધે કરી

સિદ્ધાથ રાજાનો જન્મ મહોત્સવ.

એતરુ સુદ ૧૩ ની રાત્રિ વિત્યાબાદ પ્રભાતે સિદ્ધાથ રાજાએ પુત્ર જન્મની વધાર્ધમાં સૌથી પ્રથમ નગરના સર્વ કેદીઓને કારાગૃહથી મુક્ત કર્યા અને ચાચકાને પ્રસન્ન ચિત્તે દાન દીધા ત્રીજે દીવસે માતા પીતાએ ઉદ્વસિત હૃદયે મુચ તથા ચંદ્રના ખિખના દર્શન કરાવ્યા, છકે દિવસે રાજા રાણીએ મુદ્દર આલુષણથી સણુગારાએલ અનેક મગગ ખીતને ગાનારી સૌભાગ્યવતી. સ્ત્રીઓ સાથે રાત્રી જાગરણ મહોત્સવ કીધો મારમાં દિવસે ભેટ મોગાતનો દરબાર ભરાયો જેમાં અનેક જ્ઞાતીજનો સખધી સ્નેહીઓ, અને રાજા મહારાજાઓ ભેટ લઈને આવ્યા તેમનો યોગ્ય સત્કાર કરાયા બાદ સર્વની નમ્રુખ મિદ્ધારથ રાજાએ જણાવ્યું કે આ પુત્ર ગર્ભમાં

આવ્યો ત્યારથી નગરમાં અને હામાગ ઘરમાં દ્રવ્યાદિકની વૃદ્ધી થતી હોવાથી તેનું વર્ધમાન એવું નામ પાડવામાં આવે છે જે સર્વ પધારેલ સજ્જનોએ કબુલ ગણ્યું અને પ્રભુ પરિમહો સહન કરવામાં મહાધીગ થશે તેમ જાણીછટે મહાવીર એવું નામ પાડ્યું.

મહાવીર પ્રભુની જન્મ કુંડળી અને વીરવિજયજી મહા-
નજે તે ઉપર લખેલું કાવ્ય,—

મહાવીર પ્રભુની જન્મ કુંડળીનું કાવ્ય.

(દેશી કેરબાની)

મેવિધ સચે ઉદ્દેશિયાં,

અલખેલે સાંધી । કચુરે લગાઆ અતિ ખેરીયાં ।

ત્રીયેખીના ન ચલે છોડે ન પિછે વલે,

ખાખત આપ ઉછેરીયા અલખેલે સાંધી—કચું

માગ્યે અતુલ ખલી માગત અટલી,

જન્મ ખલી ગ્રહ ચારીયાં. અલખેલે સાંધી—કચું

મંવત પાસઘશિ દોશત અડત લીશ,

ઉજવલ ચેતર તેરસે અલખેલે સાંધી—કચું

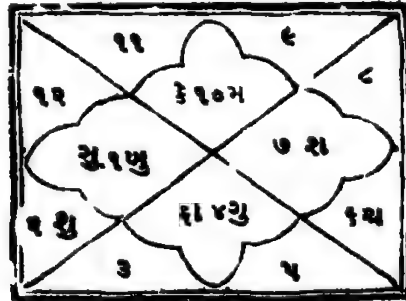
નાઠી લલ્લી નઉણી ઉત્તરા ફાલગુણી,

મંગળવાર નિશાવને અલખેલે સાંધી—કચું

પ્રાશ્વર પ્રભુ ખસી અડતાલીશ વર્ષ

સિદ્ધિ યોગ ઘડી પત્તર ચારે ચરી,
 વેળા મહુર્ત ત્રેવીસમેં   અલખેલે સાધ—કયું
 લય મન્ન વહે સ્વામી જનમ લહે,
 જીવ મુખ મહુ તે સમે   અલખેલે સાધ—કયું
 ત્રિશક્તિ રાણીએ જાયો દેવ દેવીએ ગાયો,
 મુત સિદ્ધાર્થ ભુપકો   અલખેલે સાધ—કયું
 મગલ કેતુ લગને નિ બુધ ચાંચે લવને,
 દશમે શનીશ્વર ઉચકો   અલખેલે સાધ—કયું
 પથમે જીવ રાહુ માતમે વંદ સાહુ,
 કેન્દ્ર લવન થકુ મડળી   અલખેલે સાધ—કયું
 ભાગ્ય ભુવન શશિ શુક સત્તાન વસી
 મેઘ છુઆ અક વિજળી   અલખેલે સાધ—કયું
 ચંદ્ર દશા વિપાકી માસ ભુવન ખાકી,
 જન્મ દિશા શનિ સજમી   અલખેલે સાધ—કયું
 ગુરુ મહાદિશામે કેવળ જ્ઞાન પામે,
 તા' મુખ-ખાની મેરે દિલરમી   અલખેલે સાધ—કયું
 થાવર વિગલમે કાલ અનત ભમ્યો,
 મેં બી નિડલીયા સાથ મેં   અલખેલે સાધ—કયું
 નારક તિરિ ગતિ મુખ ન એક રતી,
 કાલ નિગમીયો અનાથ મેં   અલખેલે સાધ—કયું
 બહોતમે નાથ નચે ચિહુ ગતિ-ચોક બીચે,
 નેકી ન મિલી નાથજી   અલખેલે સાધ—કયું

પાત પ્રકાશ હીએ ! આશ નિરાશ કિયે,
 અલગ કીયા મેં આજર્થી અલખેલે સાધ—કયું
 માનવ ગુણ લઈ તુમ સન મુખ ગહી,
 ઘેર ઘેર શિવ માગતે અલખેલે સાધ—કયું
 માતન ચોર કહું લીએ બિનાન રહું,
 ખાલ હર્યો રસ લાગને અલખેલે સાધ—કયું
 નાથ નજર કરી ઘેર ન એક ઘડી,
 સદા મગન મુખ લહેરસે. અલખેલે સાધ—કયું
 મગાણ તુરવરા ગાવત અપછરા,
 શ્રી શુભ વીર પ્રભુ મહેરસે અલખેલે સાધ—કયું
 મહાવીર પ્રભુની જન્મ કુંડળી.

૩૭૫ માગસર વહી ૧૦ દિક્ષા કલ્યાણક.

જ્ઞાત ખડ નામના ઉત્તમ ઉપવનમા ચંદ્ર હસ્તોત્તરા
 નક્ષત્રમાં માગસર વહી ૧૦ ના દીવસના છેલ્લા પહોરે છકું
 નપ કરી પ્રભુએ દિક્ષા લીધી

૬ થુ વૈશાખ સુદ ૧૦ કેવળ જ્ઞાન.

બૃહલક ગામની બહાર રજળુ વાળિકા નદીના ઉત્તર તટ ઉપર શામાક નામના ગ્રહસ્થના ક્ષેત્રમા સાલ તરૂની નીચે છઠ્ઠ તપ કરીને ઉત્કટી આસને આતાપના કરતા ચંદ્ર હસ્તો તરાર નક્ષત્રમા લેખ્ય મહુર્તે શુકલ ધ્યાનને ધ્યાતાથકા વૈશાખ સુદ ૧૦ના દીવસના ચોથા પહોરે પ્રભુને કેવળજ્ઞાન ઉત્પન્ન થયું

૫ મુ આમે (દી ૦૧) (દીનાર્ણ) મોક્ષ ક'યાણુક.

દીવાળીના દીવએ પાછલી રાત્રે ચંદ્ર સ્વાતિ નક્ષત્રમા આવતા છઠ્ઠનો તપ કરેલો છે તેવા પ્રભુ પર્યંકાસને બેસી બાહર મનયોગ અને વચન રોગને રૂધી સૂક્ષ્મ કાય યોગમા સ્થિત થઈ બાહર કાય યોગને રૂધ્યો, ત્યારબાદ વાણી તથા મનના સૂક્ષ્મ યોગને ગેડ્યા એવી રીતે સૂક્ષ્મ ક્રિયાવાળુ ત્રીણુ શુકલ ધ્યાન પ્રાપ્ત કર્યું પછી સૂક્ષ્મ તનુયોગને રૂધી જેમા સર્વ ક્રિયાનો ઉચ્છેદ થાય છે એવા સમુચિત્ત ક્રિય એવા ચોથા શુકલ ધ્યાનને ધારણ કર્યું પછી પાત્ર હસ્વાક્ષરનો ઉચ્ચાર કરીએ તેટલા કાળ માનવાળા એવા શુકલ ધ્યાનના ચોથા પાયાવડે કર્મબધ રહિત થએલા પ્રભુ યથા સ્વભાવ રજળુગતિ વડે ઉર્વ ગમન કરી મોક્ષ પામ્યા તે દિવસે ચંદ્રનામે સવત્સર પ્રીતિવર્ધન નામે માસ નદિવર્ધન નામે પક્ષ અગ્નિ વેષ નામે દિવસ અને દેવાનંદા નામે જ્ઞાત્રીનુ નામ હતું

મહાવીર પ્રભુના પાંચ અભીગ્રહો,

- ૧ કફીપણુ જ્યા અપ્રીતિ થાય તેને ઘેર વસવુ નહીં
- ૨ જ્યા રહેવુ ત્યા સદા કાર્યોત્સર્ગ કરીનેજ રહેવુ
- ૩ પ્રાયઃ મૌનજ ધારણુ કરવુ
- ૪ કર પાત્ર વડે ભોજન કરવુ
- ૫ ગ્રહસ્થનો વિનય કરવો નહીં

પ્રભુએ દિક્ષા લીધા બાદ પ્રથમજ યોમાસુ મોરાક નામના ગામના ઉપધ્યાનમા દુષ્ટ જતક જાતના તાપસોના આશ્રમમા કર્યું કે જે આશ્રમનો વડીલ તાપસ પ્રભુના પિતાનો મીત્ર હતો જેના આગ્રહથી પ્રભુ તેના આશ્રમમા રહ્યા ત્યા પ્રભુ શુકા ધાસની એક ઝુપડીમા કાર્યોત્સર્ગ ધ્યાને રહ્યા હતા ત્યા ગામની ગાયો આવીને તે ઝુપડીનુ ધાસ ખાખ જતી હતી પરંતુ પ્રભુતો અલીપ ભાવે ધ્યાન પરાયણુ રહેતા હતા તેથી તાપસે આવીને પ્રભુને ઓગ્રભો આપીને કહ્યું કે પખીઓ પણુ પોતાના માળાનુ રક્ષણુ કરેછે અને તમે આ ઝુપડીનુ રક્ષણુ કેમ કરતા નથી આ શબ્દો વડે પ્રભુ તાપસની અપ્રીતિ જોઈ ત્યા પાંચ અભીગ્રહો ધારણુ કર્યા અને યોમાસાના પદર દિવસ વ્યતીત થવા જતા ત્યાથી વિહાર કરી પ્રભુ અસ્થિક નામના ગામમા ગયા

॥ ૐ ॥

શ્રીમહાવીરાષ્ટકમ્.

લલિત (ભદ્રિકા.)

સકલસિદ્ધિવં સિદ્ધમાવનં, વનજલોચનં ચારુમૂર્તિકમ્ ।

મક્ષિમતાં મતં સન્મતાર્થિનાં, જિનપાર્તિમહાવીરમાશ્રયે ॥૬॥

मुनिगणैःश्रितं देवदानवैर्नरगणैः सदा संस्तुत श्रियम् ।
 परम तत्त्वद् यस्य दर्शनं, जिनपतिं महावीरमाश्रये ॥२॥
 चरिनमुत्तम चारुदेशन, शमितकामनं मानहारकम् ।
 शिवसुख करयो ऽचरन्मुदा जिनपतिं महावीरमाश्रये ॥३॥
 जननमृत्युह पादपङ्कज, विमलबोधिद् यस्यशोभनम् ।
 जगति देहिनां तारक स्थित, जिनपतिं महावीरमाश्रये ॥४॥
 जयति शासन यस्य निर्मल, प्रणतदेहिना मुक्तिसाधनम् ।
 निखिलकर्मणा वारक वर, जिनपतिं महावीरमाश्रये ॥५॥
 भवभयार्तिहा यस्यवाचनां, समयवेदिन. श्रद्धयाऽनिशम् ।
 श्रुतिगता जनाः कुर्वतेरता, जिनपतिं महावीरमाश्रये ॥६॥
 कुरुत केवल यद्गुणम्रजं, क्षयकर महामोहवैरिण. ।
 श्रवणगोचर भव्य भावतो, जिनपतिं महावीरमाश्रये ॥७॥
 तिथिरहो सदा स्मर्यते सका, मुनिपतिर्गतो यत्र मोक्षके ।
 भविजनैर्महा मोद धारकैः जिनपतिं महावीरमाश्रये ॥८॥

(आचार्य) अजितसागरसूरि.

(अमदाबाद.)

भ गणाधरः

गण ३८५१२

वदन ! जय नदन, मिद्वार्थं लूपति ।
 शांति स्त्रोत आभडि सदा मुखावती । वदन
 पञ्च प्रेम रेलती ! द्विध सूर छेडती ।
 पुण्यना प्रकाश ज्ञान रस वडावती । वदन

માતૃ પિતૃ ભક્તિ વીણાને બજાવતી ।	
ત્યાગ તપ વિરાગ પાઠ જગ ભણાવતી ।	વદન
સ્થાવરાદ તત્ત્વ અનેકાન્તે આપતી ।	
દ્વિવ્ય દ્વયા ધ્વજ દિગત ફરફરાવતી ।	વદન
સુરભિ સુમન સરસ જ્ઞાન કુજ રેલતી ।	
મૂર્તિમત મૂત્ર આગમો ગી । રેલતી ।	વદન
આત્મ જ્ઞાનવત અલખ મસ્ત રેલતી ।	
ગૂઢ તત્ત્વ જ્ઞાન ગીતડા ગજાવતી ।	વદન
જ્ઞાન ક્રિયા મોક્ષ મંત્ર વિશ્વ કુકતી ।	
ક્ષમા વીર મૂષણ જગને જણાવતી ।	વદન
અનતા ગુણે ભરી સુધા વહાવતી ।	
જૈન ધર્મ જ્યોત વિશ્વ ઝળહળાવતી ।	વદન
વીર ! નમન આજ ! યશોદા સતી પતિ ।	
મણિમય જયંતિ રહો વિશ્વ ગાજતી ।	વદન

સ્વાગત.

મીઠડા ગોરત ટ્યો-રાગ

મીઠડા સ્વાગત્ દ્યો ! સ્વાગત્ દ્યો !

લેને લેને રસીક નર નારે ! મીઠડા

સાખી—અતરના સફલાવની, નવવિકસિત કુલમાળ !

પાંખડિયે પરિમળ ભરી, તમે લેને સો વીંગના બાળરે ! મીઠડા

પતીત પાવન પાવલે, દેવ દેવીના વૃદ્ધ !
 રાજલ હંસો ઉતર્યો, ભર્યું માનસસર આ રસાળરે! મીઠાં
 શાશન ઉદ્ધારક મહા-વીર ધીર ગ.ભેર,
 નારણુદાર ત્રિલોકનો, બહાલા વીરની જયતી જયજારરે! મીઠાં
 રાષ્ટ્રભાવ રસછોળ શી? અતરીએ ઉભરાય !
 મોહ ન શોભે બધડ, આવો બારો કર્તવ્યની પાળરે! મીઠ
 ઉર વિશાળતા વિસ્તરી, કાઢી હું તું તમામ !
 સ પે અણી સમાનતા, કસી કમર કરે શ શન ઉદ્ધારરે! મીઠ
 એક પિન ના બાળકો, ધરી હાથમાં હાથ !
 આજ્ઞા પાળી તાતની, હથે હૈયાની એક હો દિવાલરે! મીઠ
 રાજનગર રસકયારીએ, વસત પરિમળ વાય !
 વીરજયંતિ ઉત્સવે, આવો વધાવો ત્રિશાલાનો બાલરે! મીઠ
 વયણ વહી-શુણી-અતરે, કર્તવ્યે ઉભરાય !
 મણિમય સત્ય જયંતિએ, એના મોઢેના ભાવ રસાળરે! મીઠ

જગાવો જ્યોતિ.

(રાગ ભેરવી ત્રીતાલ)

જગાવો જ્યોતિ નવિન પ્રભુ વીર.
 ટાળી શાશન છાયા તિમીર ! જગાવો.
 નવિન ચેતના પ્રકટે પ્રભુજી ! ગગ રગ નવલખ ધીર,
 તુજ સતાનો આત્મ જ્ઞાનના, ધારે ઉજવળ ચીર જગાવો.
 ધર્મ ભાવનાના પૂર ઉછળે, ઉજળતાં જગ વીર !

પખાળી દે માનવ હૈયાએ, રેલો નિર્મલ નીર ! જગાવો
 કર્મ ચોગિઓ પ્રકટે ઘરઘર, ગાળે મહા બળવીર,
 જન કોમને જગવે બગી, બની કર્તાવ્ય કૂકીર જગાવો
 કુરબાની સર્વસ્વ તણી દે, ધર્મ સટે મહાધીર,
 શાશન સેવામાજ સમર્પે, આત્મા શિર શરીર જગાવો
 કાયરતા કચરી વીચરે જેમ નિડર કેશરી ગીર,
 વિશ્વે નામ દિપાવે વીરનુ પ્રકટાવો ઓ વીર ! જગાવો
 શ્રેષ્ઠિક હેમ કુમારપાલ ગૌતમને પ્રભુ મહાવીર !
 ઉતરે ભારતમા પ્રસરાવો, પરિમળ દિવ્ય સભિર જગાવો
 જેન ધર્મની જ્વલત જ્યોતિ, પુન પ્રકાશે સ્થિર
 મણિમય ધન્ય ઘડી પલ થાશે, આંવા નાથ લગીર જગાવો

આંગન કુલો બીછાઈ.

(ગગ કાશી ત્રીતાલ)

આગન કુલો બિછાઈ મૈયા તોરે આગન કુલો બિછાઈ
 વીર કુમર સુત બાઈ મૈયા તોરે
 ધન્ય ત્રિસલાદે ભારત માહીં તું વીર માત કહાઈ.
 છપ્પન દિગ્ કુમરો હિલમીલકે નૃત્ય ગુણગાન મચાઈ મૈયા
 દિવ્ય દુહલી ગગને બાજત્ મહ સુવાસ બહેકાઈ
 દિવ્ય પ્રકાશ લયો નારકીએ અવનિતલ હરખ ભરાઈ મૈયા
 દેવ દેવી ઇશ્વરિક મીલકર મેરૂ શીખર પર બાઈ
 હીરોદકસે નવણ કરાવત્ મહાવીર ગોદ બીકાઈ મૈયા તોરે

ક્ષત્રિય કુડમે જન્મ મહોત્સવ ઘર ગર બજત બઘાઈ,
જય જયકારકરત નર નારી સિદ્ધારથ ઘર આઈ મેયા તોરે
પોઠત્ વીર કુમર પારણીએ નયને નિહ ભરાઈ,
બગત્ જગવત્ વીર જગતકો વૈરાટી નિહ ઉડાઈ મેયા તોરે
શ્રી વીરજન્મ ગરબો.

શું રસભર નુરે આદલ પુરે છે વિશ્વને પ્રકાશથી અલગેલડી
કણકણમા કાન્તિ શી વિલાસતી અલગેલડી-શુ !

સાખી-ત્રિશલા ઘર મનહર અમર, જન્મ્યા શ્રી મહાવીર,

શ્રી સિદ્ધારથ નહ એ નદિવર્ધનના વીર

કુળે કલાપી રહ્યા ગુજ્જરાજીરે,

પુષ્પના પરાગ ફેર ફેરતાજીરે મારા વાલાજી કુળે

સાખી-આલો સખી જઇએ માતા ત્રિશલાને ધામ,

પ્રભુ-માતા દર્શન થતા, ભવભવનો આરામ

સખિઓ ! શ્રી વીર રઢીઆળારે, ગુણિયલ, સખીઓ

શ્રી વીર રઢીઆળા (૨)

વિશ્વમા વિરલ અવતાર એ સાહેલી (૨)

આનંદ મુર્તિ રસાળરે ! સખિઓ, વીર કુવર રઢીઆળા

સાખી-આત્મ જ્ઞાન સમ જ્ઞાન નાહ, પ્રભુ ધામ સમ ધામ,

જૈન ધર્મ સમ જગ નહિ, વીર નામ સમ નામ

વીરજીને દેવ દેવી દેતા વધામણ,

હારે બહાલા વીરજીને બાઉ બલિહાર

ખમા ખમા બાલુડા વીરને

વીરજીનો વિશ્વ ઉદ્ધારવાને જન્મીયા,
હારે એનો ત્રિભુવન તારણહાર (હારે જેના જન્મથી જયજયકાર)
નમો નમો મણિમય વીરને

યાચના.

(રાગ માહ તાલ દીપચદી ગજલ)

પ્રભો જેવું હતું તેવું કરી શાશન બનાવી ઘા,
ધર્મ ધ્વજ જૈન શાશનનો વિશ્વમા ફરફરાવી ઘો
દિવ્ય જ્યોતિ પ્રકાશે હિન્દ અણક્યુ આપને પગલે,
નાથો તે જવલત રક્તિમર્થીજ ભારત અણહળાવી ઘો
રજત ગતો સ્ફટિક કાચન, હરિત ધન વૃક્ષ રાણના,
મહાજન અમિ ભર્યા આગણુ નાથજી ઉભરાવી ઘો
ધર્મ રત્ને ભર્યા ટેકી ધુરધર રાજનિતીજો,
મહાવ્યાપારી શ્રાવકગણુ જગત્ માહે ઉતારી ઘો
અમારા પુર્વના સાધુ, કર્મ યોગી મહા જ્ઞાની,
ચતુર્વિધ સઘએ જુના, પુન સત્વર સુહાવી ઘો ।
સુત્રને આગમો તત્વો પ્રણેતા પુજ્ય આચાર્યો.
વચન સિદ્ધી ભર્યા મોઘા, તપસ્વી ઉભરાવી ઘો ।
નીતિને ન્યાય સદ્ધર્મે ભર્યા એ રાજવી જૂના.
મુસદ્દી મંત્રીઓ મબલ ઉદયન શા જગાવી ઘો ।
જિનાગમ ધર્મનો સદ્બોધ દેતા શાસ્ત્ર સિદ્ધાતો ।
સઘમા રગ રંગે વ્યાપે, ઘડિપણ એ બતાવી ઘો

મુઘડ શાણી પતિ ઘેલી પતિવૃતથી ભરી પ્રમદા
 વીર પ્રસવીની શ્રાવિકાથી શાશન ને સુહાવી ઘો ।
 વીર શાશનની સેવાયે સમયાં યે હસિત વહને ।
 પ્રદ્વચારી યુવક જૈનોથી આગણિયા હસાવી ઘો ।
 ફરીથી સપ્રતિ શ્રેણિક ગુરૂ ગૌતમ સમા આજે
 અમોને દોરવા ઉદારવા અર્થે જગાવી ઘો ।
 અતુલ વૈભવ અડગ શ્રદ્ધા ધર્મ ધ્વજ જેન આલમમા,
 મણિમય ફરફરે એવું પુન શાશન બનાવી ઘો ।

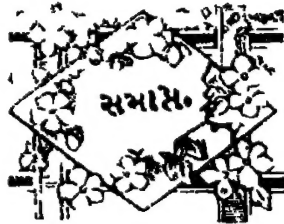
પાદરાકર

વીર વીરહ.

(રાગ ગૌડ મલ્હાર તાલ અઘા)

અહો ! પ્રભુવીર ! મહા ગભિર ! ઘડિપળ પ્રાણુ આવોને !
 પિતા ! મન ધીર-ધરે ન લગિર ! નાથ મુખડા બતાવોને !
 દેવ ! દર્શન તલપ લાગી, જીવન ! જ્યોતિ જીગર જગી !
 નયનમા નીર ! વિગ્હના તીર ! પ્રભુ વાગ્યા બચાવોને !
 સાખી—શાશન આપ જતા પ્રલો ! નુર રહિત જણાય !
 ડોલે ધર્મ તરૂવરો ! આતર કલેશ છવાય !
 સુજ્ઞાન સમિર ! કલાપી કીર ! ટહુકારે સુહાવોને ! અહો !
 સાખી—જ્ઞાનક્રિયા આચારને શાશન પ્રેમ પલાય !
 વીર ! વીર ! વિણુશી જતો તુજ શાશન સમુદાય
 પધારે વીર ધર્મ સતીર-તુટે પગલી સુહાવોને ! અહો

આખી પ્રકાશ પ્રગટયા પુર્વ જે-તુજ પગલે પલકાર ।
 મણિમય પ્રકટાવે ત્વરિત આવી તારણહાર ।
 જડા જ છર ચરણુ પ્રભુ ઘીર । દયા લાવી તોડાવોને! અહો!
 પાદરાકર.

મહાવીરનો પરિવાર.

૧૧ ગણધર, ૭૦૦ કેવળજ્ઞાની ૧૩૦૦ અવધીજ્ઞાની
૭૦૦ વૈકીય લઘુધીવત ૭૦૦ વાદીઓ ૫૦૦,
મનઃપર્યવજ્ઞાની ૩૦૦ ચૌદ પ્રવૃદ્ધારીઓ ૧૪૦૦૦
સાધુઓ ૩૬૦૦૦ સાધ્વીઓ ૧૫૯૦૦૦
આવકે ૩૧૮૦૦૦ આવિકાઓ

કુલ. ૫૩૦૯૧૧.

ઉપરની સખ્યામા ગૌતમમહીક ગણધરોના હાથે દર્શાવેલ
યએલા એને જ્ઞાન પામેલાઓની સખ્યાઓનો સમાવેશ થતો
નથી પરંતુ ફક્ત મહાવીરસ્વામીનોજ એ પરિવાર છે

!! મહાવીર !!

એ !! દાનવીર ! યુદ્ધવીર !! ધર્મવીર !!!

હત્વા હાટક કોટિભિર્જંગ વસદ દારિદ્ર મુંદ્રાં કિનમ્ ।
હત્વા ગર્મશયાનપિ સ્ફરદરીન મોહાદિવંશોદ્ર મવાન્ ॥
તપ્ત્વા દુસ્તપમ સ્પૃહેણ મનસા કૈવમ્ય હેતું તપસ્ ।
ત્રેયા વીરયજ્ઞો વચદ વિજયતાં વીર સ્થિલોક્તી ગુરુઃ ॥

કોટી સુવર્ણના દાનવડે (સાવત્સરીક દાન વખતે)
જગતને દારિદ્રની મુંદ્રાના ચિન્હથી રહિન કરી (એ
દાનવીર) મોહાદિવશમાં ઉત્પન્ન થએલા એવા અંતરમા
સ્ફુરતા શત્રુઓ ને માર્યાં (એ યુદ્ધવીર) અને નિઃસ્પૃહ
મનવડે કેવલ્ય પદના હેતુરૂપ એવી દુસ્તપ તપશ્રયા
આદરી (એ ધર્મવીર) એમ ત્રણ પ્રકારે વીરના યશને
ધારણ કરતા એવા ત્રણ લોકના શુર શ્રી મહાવીર
ત્રણ વિજયને પામે.

ધર્મ સંશદ્.

